

Raadsvoorstel

Onderwerp	Ontwerp wijziging gemeenschappelijke regeling SamenTwente
Datum collegebesluit	5 september 2023
Zaaknummer	578205
Portefeuillehouder	J. Rohaan-Vlijm
Medewerker	Geen, van L. (Lisanne)

Doel

Het ontwerp voor de wijziging van de gemeenschappelijke regeling moet leiden tot wijziging van de regeling SamenTwente.

De gemeenteraad wordt de gelegenheid geboden om voor vaststelling van deze ontwerp wijziging wensen en bedenkingen, middels een zienswijze, te uiten.

Voorstel

1. kennis nemen van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling SamenTwente;.
2. geen zienswijze in te dienen op de ontwerp wijziging van de gemeenschappelijke regeling SamenTwente.

Argumenten

Inleiding

De gemeenschappelijke regeling SamenTwente moet worden gewijzigd. Hiervoor zijn verschillende redenen: de inwerkingtreding van de wet “Versterken van de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen”, het finetunen van de bestaande regeling na voltooiing van de veranderopdracht van Regio Twente, de tekortkoming die is geconstateerd bij de taken en bevoegdheden van Organisatie voor Zorg en Jeugdhulp Twente (verder: OZJT) en de eerste ervaringen met de (bestuurlijke) inrichting van SamenTwente. Gelijktijdig grijpen we deze gelegenheid ook aan om de regeling waar nodig te actualiseren. Onderdeel van dat proces is dat de ontwerp regeling nu ter vaststelling voorligt.

Gemeenschappelijke adviescommissie

Artikel 24a Wgr (zie bijlage) beschrijft het instellen van een adviescommissie gemeenschappelijke regeling. Het algemeen bestuur regelt de bevoegdheden, de taken en werkwijze van de commissie, nadat het de raden van de deelnemende gemeenten in de gelegenheid heeft gesteld hun wensen en bedenkingen hieromtrent ter kennis van het algemeen bestuur te brengen. Het instellen van een adviescommissie wordt niet geregeld met het vaststellen van de wijziging van de gemeenschappelijke regeling.

De gemeenteraden kunnen hier gezamenlijk initiatief in nemen om, in lijn met de eerder vastgestelde motie, te komen tot een afweging. We adviseren de raad om te inventariseren voor welke gemeenschappelijke regeling het eventueel wenselijk is om een adviescommissie in te richten. Hierover volgt later een separaat advies.

Beoogd effect

Een door de colleges van de deelnemende gemeenten unaniem vastgestelde actuele gemeenschappelijke regeling SamenTwente, die bekend is gemaakt voor 1 juli 2024.

1.1 Voorgestelde wijzigingen zijn tot stand gekomen met betrokkenheid van gemeenten.

In Twents verband is een werkgroep organisatierecht aan de slag gegaan met de uniforme bepalingen die gebruikt kunnen worden voor alle gemeenschappelijke regelingen in Twente. Voor OZJT is een kleine werkgroep gevormd die intensief gewerkt hebben aan de conceptteksten daar waar het gaat om taken van OZJT.

Ook is op dit punt advies gevraagd van een externe adviseur. In diverse ambtelijke overleggen zijn de voorgestelde wijzigingen van de gemeenschappelijke regeling besproken. Op 11 januari 2023 is een kennissessie geweest met een afvaardiging van de raden over wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (verder: Wgr). Daar is van gedachten gewisseld over de thema's gezamenlijke adviescommissie, inwonerparticipatie en zienswijzerecht. De opbrengst van deze bijeenkomst zijn waar mogelijk vertaald in deze regeling. De regionale werkgroep organisatierecht heeft hiervoor de tekstvoorstellen gedaan die zoveel als mogelijk zijn overgenomen.

1.2 De wijzigingen die voortvloeien vanuit de wet "Versterken van de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen" zijn doorgevoerd.

In de regeling zijn de wijzigingen vanuit de Wgr verwerkt (zienswijzen, inwonerparticipatie, uittredingsregeling, evaluatiebepaling). De voorgestelde tekst in de artikelen sluit zoveel mogelijk aan bij de uniforme bepalingen die in Twents verband zijn gemaakt. In de toelichting staat om welke wijzigingen het gaat, of ze verplicht of facultatief zijn en waar ze in deze regeling verwerkt zijn. Bij de wetswijziging wordt naast de al bestaande informatiestromen tussen raad en algemeen bestuur de actieve informatieplicht toegevoegd. Daarmee moet het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling (verder: GR) "aan de raden alle inlichtingen geven die de raden nodig hebben voor de uitoefening van hun taken." Vanuit de werkgroep organisatierecht is een uniform artikel geformuleerd, dat gebruikt kan worden om de oude artikelen in de regeling te vervangen. De eerste verantwoordelijkheid voor het informeren van de raad blijft bij het algemeen bestuur (AB)-lid.

1.3 De nieuwe regeling is helderder geformuleerd en beter leesbaar.

Diverse technische wijzigingen zijn doorgevoerd die de leesbaarheid, de transparantie, de eenduidigheid en de methodische opbouw van de regeling verbeteren of is in tekst aangesloten bij de bestuurspraktijk. De beschrijving en de ordening van de taken van de diverse onderdelen van SamenTwente is hiervan het meest sprekende voorbeeld. Zo zijn de taken van SamenTwente gecategoriseerd naar basistaken, plustaken, maatwerktaken en aanvullende dienstverlening. Met de bijhorende omschrijving en toelichting. Voor de duidelijkheid: het gaat hier om de al bestaande taken van SamenTwente.

1.4 Een dagelijks bestuur (DB) van 5 leden sluit beter aan bij de nieuwe situatie van SamenTwente.

In de opiniërende bespreking in het Algemeen Bestuur op 19 april 2023 is de wens naar voren gekomen om de mogelijkheid te bieden het dagelijks bestuur (verder: DB) te vergroten van 3 naar 5 leden. Dit is om de werkdruk van het huidige DB van 3 personen beter op te kunnen vangen. Met deze verruiming van het DB is ook het risico op een bestuursvacuüm in de periode tussen gemeenteraadsverkiezingen en installaties van nieuwe colleges van B&W verkleind.

1.5 De insteek is nog steeds om onnodige bestuurlijke drukte te voorkomen.

Het algemeen bestuur (verder: AB) heeft gezegd de mogelijkheid te willen behouden om te werken met portefeuillehouder-overleggen, omdat dit behulpzaam kan zijn in bepaalde situaties. Dit is naar wens van het AB alleen op hoofdlijnen geregeld in de regeling. Vanuit de regeling is het vormen van een bestuurscommissie nog steeds mogelijk. Er zijn situaties denkbaar waarbij het instellen van een bestuurscommissie wenselijk is. Hiervoor is dan geen uitgebreide procedure voor wijziging van de regeling meer nodig. Maar het AB heeft uitdrukkelijk gezegd met het instellen van een bestuurscommissie zeer terughoudend om te willen gaan. De hiervoor gekozen insteek tijdens de veranderopdracht wordt nog steeds gesteund. Het doel blijft om onnodige bestuurlijke drukte te voorkomen.

1.6 Bevoegdheden en taken zijn duidelijk omschreven.

De bevoegdheden moeten in evenwicht zijn met de uit te voeren taken. Het is van belang de verschillende bevoegdheden hierbij te onderscheiden, te weten: eigen bevoegdheden, overgedragen bevoegdheden en afgeleide bevoegdheden. Eigen bevoegdheden zijn bevoegdheden die het bestuur heeft op basis van de Wgr, zoals het vaststellen van de begroting en het sluiten van overeenkomsten.

In de Wgr is precies omschreven welke (eigen) bevoegdheden welk orgaan heeft. Overgedragen (gedelegeerde) bevoegdheden zijn de bevoegdheden die de deelnemers bij de gemeenschappelijke regeling neerleggen. Afgeleide bevoegdheden zijn bevoegdheden die niet expliciet bij de gemeenschappelijke regeling zijn gelegd, maar impliciet zijn meegegaan. Bijvoorbeeld het afhandelen van klachten, verzoeken in het kader van de Wet open overheid en bezwaarschriften.

1.7 Voor OZJT zijn de bevoegdheden beter juridisch verankerd.

OZJT is in 2014 opgericht op basis van gemeentelijke besluitvorming over regionale samenwerking in het kader van de Jeugdwet. Met deze besluiten werd onder andere een overdracht van bevoegdheden beoogd. De besluiten uit 2014 zijn niet goed verankerd in de huidige gemeenschappelijke regeling SamenTwente. Uit de formulering in de huidige regeling volgt niet dat er bevoegdheden zijn overgedragen. Dit probleem is door een aantal gemeenten aangedragen. Daarnaast geven ook de gehanteerde (container)begrippen geen richting om welke concrete (college)bevoegdheden het zou kunnen gaan. Dit alles maakt dit artikellid juridisch gezien zinledig is. Voor de tijdelijkheid is aan het algemeen bestuur voorgesteld (vergadering 7 juni 2023) om het huidige artikel te interpreteren op de manier waarop het in 2014 is bedoeld. De juridisch sluitende en structurele oplossing is in dit ontwerp meegenomen. Hierbij zijn de taken van OZJT in de rol van aankoopcentrale beter geduid, met daaraan gekoppeld de wettelijke bevoegdheid tot het sluiten van raamcontracten op grond van de aanbestedingswet. In het ontwerp is opgenomen dat de daarop betrekking hebbende bepalingen inwerking treden met terugwerkende kracht tot 7 juli 2021. Daarmee wordt de tekortkoming in de huidige tekst van de regeling met terugwerkende kracht hersteld.

2.1 De colleges moeten zienswijzen vragen aan hun raad op het ontwerp.

In de Wgr staat dat bij wijziging van de gemeenschappelijke regeling de deelnemende colleges van burgemeester en wethouders het ontwerp van de regeling toe moeten zenden aan de raden van de deelnemende gemeenten. Om de colleges en raden voldoende tijd te geven het ontwerp te bespreken in hun gemeenten, staat in de brief dat zienswijzen uiterlijk 11 oktober 2023 bij het dagelijks bestuur moeten zijn ingediend.

Risico's

1.1 Er zijn veel voorgestelde wijzigingen.

De concept regeling is op meerdere punten aangepast. Dit resulteert in een flinke opsomming van wijzigingen. Er is een "transponeringstabel" toegevoegd. Het wijzigen van een gemeenschappelijke regeling is een uitgebreide procedure die veel tijd vraagt van de colleges van de deelnemende gemeenten, hun raden en de ambtelijke ondersteuning. Het is efficiënt om meerdere ontwikkelingen te combineren.

1.2 Toelichtingen per artikel worden nog samengevoegd in één toelichting op de regeling.

In het ontwerp is onder de verschillende artikelen een toelichting opgenomen. Dit met het oog op de leesbaarheid. Deze toelichtingen zullen later in het proces worden samengevoegd in één toelichting op de regeling.

1.3 Er zijn enkele minder scherp geformuleerde zinsneden in deze regeling

De voorliggende regeling is veel duidelijker geformuleerd dan de huidige regeling. Ondanks dit, zijn er nog wel op onderdelen minder scherp geformuleerde bevoegdheden. Er worden een aantal termen of zinsneden gebruikt die niet nader gedefinieerd zijn. Voorbeelden hiervan zijn bij de beschrijving van de bevoegdheden 'een aanzienlijk financieel belang' (in art. 3.2.5 lid 3 sub a. Onduidelijk is wanneer een financieel belang aanzienlijk is), '...meest strategische jeugdhulpaanbieders..' (3e tekstblokje in toelichting op blz. 10, hier is onduidelijk welke jeugdhulpaanbieders hierbij horen of welke criteria gelden). Op blz. 9 wordt in de toelichting verwezen naar definities zoals omschreven in de vastgestelde inkoop strategieën per deelsegment van de inkoop jeugdhulp. Deze inkoop strategieën per deelsegment zijn niet bestuurlijk vastgesteld. Wel is er een bestuurlijke samenvatting vastgesteld.

Desondanks ziet het college hierin geen aanleiding om te adviseren een zienswijze in te dienen. Uiteraard staat het de gemeenteraad vrij wel een zienswijze in te dienen wanneer zij de omschrijvingen niet voldoende duidelijk vindt.

2.1 De doorlooptijd voor het proces van zienswijzen en besluitvorming geeft weinig ruimte voor uitloop.

De gewijzigde regeling moet uiterlijk 1 juli 2024 bekend gemaakt zijn. In de planning gaan we nu uit van afronding in april 2024. Dat is realistisch. Er is wel enige ruimte voor uitloop, maar niet veel. Het vraagt een goede bewaking van de termijnen bij alle betrokkenen.

2.2 Niet alle wijzigingen van de Wgr komen in dit proces aan de orde.

De Wgr is gewijzigd per 1 juli 2022. Een aantal wijzigingen vragen niet om een aanpassing van de gemeenschappelijke regelingen. Deze wijzigingen zijn rechtstreeks in de wet geregeld. Dit betreft de aanpassing van de regels rondom treffen en wijzigen van een gemeenschappelijke regeling, de begrotingscyclus, regionaal enquêterecht, bevoegdheden rekenkamercommissie en de regionale adviescommissie. Deze wijzigingen gelden voor alle gemeenschappelijke regelingen waaraan de gemeente deelneemt, maar leiden niet tot aanpassing van de individuele gemeenschappelijke regelingen.

Alternatieven

Uw gemeenteraad kan besluiten om afwijkend een zienswijze in te dienen op de ontwerp wijziging gemeenschappelijke regeling SamenTwente.

Vervolg

Het besluit over de zienswijze van de gemeenteraad zal worden gecommuniceerd met de gemeenschappelijke regeling.

Het proces is erop gericht om de gewijzigde gemeenschappelijke regeling SamenTwente op 1 juli 2024 in werking te laten treden. De planning is als volgt:

- Uiterlijk 11 oktober 2023: Terugkoppeling n.a.v. de zienswijzen raden op het ontwerp.
- Rondom 1 november: Ambtelijke overleggen informeren over zienswijze en voorstel hoe ermee om te gaan. Bespreken definitief voorstel AB.
- Op 22 november DB definitieve voorstel AB.
- 13 december 2023: AB vaststellen definitieve wijziging GR voor unanieme instemming colleges na toestemming raad.
- 14 december 2023: Start collegebehandeling en procedure toestemming raad.
- Uiterlijk 1 april 2024: Collegebesluiten.
- Voor 1 juli 2024: Indien unaniem: bekendmaking GR.

Burgemeester en wethouders van Hof van Twente,
de secretaris, de burgemeester,

drs. D. Lacroix

drs. H.A.M. Nauta-van Moorsel MPM

Bijlage(n)

1. Brief aan colleges over ontwerp wijziging gemeenschappelijke regeling SamenTwente
2. Ontwerp GR SamenTwente (versie 8b) 7 juni 2023
3. Transponeringstabel
4. Opzet presentatie ontwerp wijzigingen GR SamenTwente 2023
5. Artikel 24a Wgr